

POSTANOWIENIE

26 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 26 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku T. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
z udziałem C.Z. i U.Z.

o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu,
na skutek skargi kasacyjnej C.Z.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach
z 14 stycznia 2022 r., IV Ca 265/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestnika postępowania C.Z. na rzecz wnioskodawcy kwotę 257 (dwieście pięćdziesiąt siedem) zł - tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego - z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia uczestnikowi postępowania C.Z. odpisu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 - stosowanym odpowiednio w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w odniesieniu do skargi kasacyjnej wniesionej w postępowaniu nieprocesowym - wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach z 14 stycznia 2022 r. (sygn. akt IV Ca 265/21) pełnomocnik uczestnika postępowania C.Z. oparł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłance określonej przez art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Odnosząc się do przesłanki oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) wskazać należy, że zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie

poddane krytyce i zaskarżeniu. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, niepubl.). Nadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego stwierdzono, iż Sąd ten, rozpoznając nadzwyczajny środek odwoławczy w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06 i z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06).

Tych wymogów nie spełnił skarżący wywodząc oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) z twierdzenia, że Sąd Okręgowy w Katowicach miał w sposób rażący naruszyć przepisy postępowania, w szczególności w ten sposób, że pominął wnioski dowodowe składane przez uczestnika i w konsekwencji orzekał w oparciu o niepełny materiał dowodowy obarczony istotnymi brakami. Należy podkreślić, że Sądy obu instancji, które pominęły przeprowadzenie części dowodów zgłoszonych przez uczestnika, wskazały przyczyny podjętych przez siebie decyzji procesowych wyjaśniając, iż uczestnik nawet w najmniejszym stopniu nie uprawdopodobnił, że wnioskodawca, a ściślej jego poprzednicy prawni dysponowali tytułem prawnym w postaci decyzji administracyjnej przewidującej uprawnienie do wybudowania urządzeń przesyłowych na nieruchomości stanowiących obecnie własność uczestników postępowania. W tej sytuacji zgłoszone dowody nie tyle zmierzały do wykazania okoliczności istotnej dla rozstrzygnięcia, co do poszukiwania dowodów, z których takie okoliczności mogły wynikać. Oddalenie w takiej sytuacji zgłoszonych wniosków dowodowych nie może być uznać za oczywiste naruszenie przepisów postępowania, skoro nic nie stało też na przeszkodzie, aby strona mająca w tym interes prawny z własnej inicjatywy mogła pozyskać takie dowody i przedstawić je

w trakcie postępowania sądowego. Uznając, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona Sąd Najwyższy miał także na uwadze to, iż zarzuty naruszenia prawa procesowego wypełniające podstawę skargi kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. zostały wadliwie sformułowane. Przedmiotem kontroli kasacyjnej jest bowiem postępowanie, które toczyło się przed sądem drugiej instancji. W konsekwencji w wyżej wymienionej podstawie skargi kasacyjnej należy podnieść zarzut naruszenia przepisów postępowania, które stosował albo miał obowiązek zastosować sąd drugiej instancji. Tymczasem w skardze kasacyjnej wskazano przepisy, które mają zastosowanie w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Zaniechano wskazania odpowiedniego przepisu, poprzez który przepisy te powinien również stosować sąd drugiej instancji w postępowaniu apelacyjnym. W konsekwencji należało przyjąć, że powołana przez skarżącego przesłanka oczywistej zasadności skargi nie została przez niego właściwie wykazana.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego - na stosowany wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną - orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1¹ i 3, 391 § 1, 398²¹ i 13 § 2 k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz.1800).

(M.M.)

[ał]

